

رخنه در تنگه هرمز | *مسیر عمانی-آمریکایی چگونه منجر به از دست رفتن برتری ایران در تنگه هرمز خواهد شد؟

* □ «یادداشت | بیداری ملت»: *پیش از جنگ رمضان، تردد کشتی‌ها در تنگه هرمز از طریق مسیری موسوم به طرح جداسازی ترافیک (TSS) مدیریت می‌شد؛ یک مسیر مرکزی با ظرفیت روزانه حدود ۱۳۰ کشتی که تحت نظارت سازمان بین‌المللی دریانوردی (IMO) قرار داشت. اما با وقوع درگیری‌ها، مسیر سنتی (TSS) عملاً غیرقابل استفاده شد. (مسیر قرمز روی نقشه)

□ با ناامن شدن مسیر سنتی عبور و مرور، ایران یک مسیر جایگزین و البته «موقت» برای عبور اعلام کرد و نهاد مدیریت تنگه خلیج فارس (PGSA) را برای انجام هماهنگی‌های مرتبط با این مساله راه‌اندازی و معرفی کرد. این مسیر که در شمال مسیر سنتی (TSS) قرار دارد، در آب‌های سرزمینی جمهوری اسلامی واقع شده و اعمال حاکمیت بر آن، جزو حقوق بدهی ایران است. (مسیر آبی روی نقشه)

□ اما در روز گذشته، عمان در اقدامی خطرناک اعلام کرده که مسیر «موقت» دیگری با هماهنگی سازمان بین‌المللی دریانوردی (IMO) و با حمایت آمریکا نیز به مسیرهای جاری در تنگه هرمز اضافه می‌شود. بر اساس نامه اداره آبنگاری ملی عمان، این کریدور در جنوب طرح جداسازی ترافیک (TSS) و در آب‌های ساحلی عمان تعریف شده است. (مسیر سبز روی نقشه)

□ بیانیه مشترک ایران و عمان به صراحت بر حاکمیت و حقوق حاکمیتی دو کشور بر آب‌های سرزمینی‌شان در تنگه هرمز تأکید دارد. با این حال، کریدور جنوبی که توسط عمان و با هماهنگی سازمان بین‌المللی دریانوردی (IMO) و تحت حمایت آشکار آمریکا ایجاد شده، عملاً سیستمی موازی را در تنگه هرمز به وجود آورده است که به هیچ عنوان تحت نظارت ایران نیست.

□ بر اساس جدیدترین رویه‌های عبور از تنگه هرمز که توسط مرکز اطلاعات دریایی مشترک (JMIC) اعلام شده، کشتی‌ها می‌توانند به طور شبانه‌روزی از کریدور جنوبی استفاده کنند، مشروط بر اینکه سیستم شناسایی خودکار (AIS) روشن، رادارها فعال، چراغ‌های ناوبری روشن و ارتباطات استاندارد (VHF) برقرار باشد.

□ اما نکته اساسی در این مسیر، آن است که برای عبور از آن به کشتی‌ها توصیه می‌شود که با بخش هماهنگی و هدایت دریایی نیروی دریایی آمریکا (NCAGS) هماهنگ شوند، اما «این هماهنگی اجباری نیست». این بدان معناست که آمریکا با حفظ حضور نظامی خود در تنگه هرمز، ادعاهای ایران درباره مداخله در خلیج فارس را رد کرده و خود را در حال ارائه یک خدمت داوطلبانه نشان خواهد داد و نه یک حضور تحمیلی نظامی. در همین راستا، سنکام نیز اعلام کرده که کریدور جنوبی، عبوری «عاری از هرگونه ادعا، الزام یا مانع خودسرانه» فراهم می‌کند.

□ اهمیت این اتفاق وقتی بیشتر می‌شود که مواضع متعدد مقامات آمریکایی درباره تصرف یا حضور در تنگه هرمز بازخوانی شود. شاید مهم‌ترین این مواضع را بتوان گفته‌های روزهای اخیر ترامپ دانست که صریحاً تعریف عوارض در تنگه هرمز را «توسط آمریکا» و «برای آمریکا» خواند و کشور خود را «فرشته نگهبان» تنگه هرمز نامید.

□ نکته مهم دیگر آن است که وزارت خزانهداری آمریکا، روز هفتم خرداد ماه و در حین تبادل پیام‌های سیاسی، نهاد مدیریت تنگه خلیج فارس (PGSA) را با ادعای ارتباط با نهادهای تروریستی در لیست تحریم قرار داده است. این اتفاق هرگونه تبادل مالی و حاکمیتی با این نهاد را در آینده نزدیک با چالش روبرو خواهد کرد و به طور طبیعی، عبور و مرور را به کریدور عمانی-آمریکایی منتقل خواهد کرد.

□ نکته کلیدی که این کریدور را به چالشی مستقیم برای ایران تبدیل می‌کند، تأکید صریح عمان بر عبور «بدون اعمال هیچ گونه عوارضی» است. عمان در بیانیه خود تصریح کرده که این اقدام را «بر اساس مسئولیت‌های خود در قبال تنگه هرمز و مطابق با تعهد مستمر خود به حقوق بین‌الملل و حقوق دریاها برای تضمین آزادی ناوبری در تنگه بدون اعمال هیچ گونه عوارض» انجام می‌دهد و برای این عبور رایگان، هیچ محدودیت زمانی ذکر نکرده است.

□ با وجود آن که عبور از کریدور شمالی در آب‌های ایران نیز فعلاً رایگان است اما اقدام خطرناک مسقط برای ایجاد کریدور عمانی-آمریکایی، در عمل با حفظ حضور نظامی آمریکا بدون قبول مسئولیت‌های حقوقی و امنیتی، مسیر تردد را نیز به سوی کریدور جنوبی هدایت خواهد کرد چرا که علاوه بر آزادی تردد و رایگان بودن عبور، نیازمند اخذ مجوز از یک نهاد تحریمی هم نیست.

□ تصمیم عمان آن هم یک روز پس از دیدار با مقامات ایرانی در مسقط، نشان از ضعف مفرط تیم مذاکره کننده ایرانی در احقاق منافع مردم ایران و تحقق شروط رهبر انقلاب دارد.

#رصد #یادداشت
#تنگه_هرمز

#پرونده_مقاومت_ملی

* □ خانه اندیشه‌ورزان را در [بله] | (<https://ble.ir/khanahouse>) [ایتا] | (<https://eitaa.com/khanahouse>)
[رویکا] | (<https://rubika.ir/khanahouse>) [تلگرام] | (https://t.me/khane_andishevarzan)
[ایکس] (x.com/Khanahouseir) [دنبال کنید]*!